

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Petra Průchy, JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **O. Y.**, zast. JUDr. Drahomírou Janebovou Kubisovou, advokátkou se sídlem Blahoslavova 186/II, Mladá Boleslav, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 9. 10. 2007, č. j. 46 Az 24/2007 – 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna zástupkyni žalobkyně JUDr. Drahomíře Janebové Kubisové, advokátce, **se s t a n o v í** ve výši 5712 Kč a bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Praze shora označeným rozsudkem zamítl žalobu, jíž se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-10-314/LE-BE01-BE01-2007, ze dne 9. 8. 2007, kterým byla zamítnuta její žádost o udělení neznárodné ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), tedy z důvodu, že neuváděla skutečnosti svědčící o tom, že by mohla být vystavena pronásledování z důvodů uvedených v § 12 a § 14a zákona o azylu.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) včas kasační stížnost.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy

stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele, a je podmíněn již zmíněným přesahem vlastních zájmů stěžovatele.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností od 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, www.nssoud.cz.

Nejvyšší správní soud v citovaném rozhodnutí shledal, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat v následujících případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu; 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně; 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad na hmotněprávní postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost (či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti) kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů, jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.).

Pokud kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Jinými slovy, přichází-li stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by nepochybně byl stejný závěr. Teprve je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného plyne, že v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů kasační stížnosti stanovený § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájem stěžovatele je rovněž uvést, v čem spatřuje přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Zde je nutné uvést, že stěžovatelka žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdila a Nejvyšší správní soud se mohl otázkou přijatelnosti její kasační stížnosti zabývat pouze v obecné rovině za použití shora nastíněných kritérií.

Stěžovatelka v kasační stížnosti, resp. v jejím doplnění namítá, že Krajský soud v Praze její věc posoudil v rozporu se zákonem, a dodává, že ve správním řízení nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav, v zemi původu má problémy s věřitelem a hrozí jí ztráta majetku. Správní orgán i soud tyto skutečnosti nesprávně hodnotily jako azylově irelevantní. Rovněž se nezabývaly naplněním podmínek pro udělení humanitárního azylu, jímž by bylo možné stěžovatelkou tvrzené skutečnosti podřadit. Stěžovatelka navrhuje přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

K námitce uplatněné v kasační stížnosti zdejší soud uvádí, že tvrzené potíže s věřitelem nebyly zapříčiněny důvody pro azylové řízení významnými, tedy pronásledováním z důvodu rasy, národnosti, náboženství, příslušnosti k určité sociální skupině či pro zastávané politické názory, když podstatou věci je poskytnutí peněžních prostředků a jejich vymáhání zpět. Stěžovatelkou tvrzené skutečnosti spadají do okruhu problémů se soukromými osobami. S problematikou vyhrožování ze strany soukromých osob se Nejvyšší správní soud již dostatečně vypořádal např. ve svém rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 6 Azs 45/2003 – 49, nebo v rozsudku ze dne 29. 11. 2006, č. j. 4 Azs 34/2006 – 75, oba na www.nssoud.cz. V daném případě politický systém v zemi původu stěžovatelky podle všech dostupných informací občanům poskytuje možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů ve standardní míře a stěžovatelka v řízení o udělení mezinárodní ochrany tuto skutečnost nijak přesvědčivě nevyvrátila. Ze správního spisu naopak zdejší soud zjistil, že stěžovatelka sama se své problémy ani nepokusila řešit v rámci země původu. Z toho je zřejmé, že všech reálně dostupných prostředků k dosažení ochrany svých práv u státních orgánů ani efektivně nevyužila. Aby bylo možné shledat absenci státní ochrany před chováním věřitele, musela by stěžovatelka vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany, což se v daném případě nestalo (srov. např. rozsudek ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 – 41, www.nssoud.cz).

Také ohledně zjišťování skutkového stavu správním orgánem již zdejší soud vícekrát judikoval. Povinnost správního orgánu zjistit úplně a přesně skutečný stav věci je limitována tvrzeními žadatele o azyl, což Nejvyšší správní soud vyjádřil např. ve svém

rozsudku ze dne 26. 2. 2004, č. j. 5 Azs 50/2003 - 47, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 42, www.nssoud.cz. K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že žádost stěžovatelky o udělení azylu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Stěžovatelka v průběhu správního řízení uvedla, že ve vlasti má problémy s věřitelem. Jiné důvody stěžovatelka v řízení před žalovaným ani před soudem netvrdila. V rozsudku ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003-42, www.nssoud.cz, pak Nejvyšší správní soud vyslovil, že správní orgán není povinen hodnotit jiné skutečnosti než ty, které žadatel o azyl uvedl jako důvody, pro které o azyl žádá. Uvedla-li v řízení před správním orgánem pouze jmenované důvody, nemůže účinně v řízení o kasační stížnosti namítat [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav, když nezjišťoval důvody jiné, žadatelkou v řízení před správním orgánem neuváděné.

K námitce týkající se zkoumání důvodů pro udělení humanitárního azylu za situace, kdy žádost o udělení azylu je shledána zjevně nedůvodnou, se Nejvyšší správní soud již mnohokrát vyjádřil: V případě zamítnutí žádosti o udělení azylu pro její zjevnou nedůvodnost je nadbytečné posuzovat, zda stěžovatel splňuje důvody pro udělení humanitárního azylu. Předpokladem pro udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu je totiž skutečnost, že v řízení o udělení azylu nebyl zjištěn důvod pro udělení azylu podle ustanovení § 12 téhož zákona, což znamená, že správní orgán věcně posuzoval splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. V případě stěžovatelky však tento předpoklad naplněn nebyl, neboť její žádost byla zamítnuta a ustanovení § 12 zákona o azylu nebylo užito. K tomu lze odkázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Azs 8/2003, www.nssoud.cz, sp. zn. 4 Azs 203/2005, www.nssoud.cz, či sp. zn. 4 Azs 137/2006, www.nssoud.cz.

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Za situace, kdy stěžovatelka sama žádné důvody přijatelnosti kasační stížnosti netvrdila, Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nepřijatelnou, proto ji podle ustanovení § 104a s. ř. s. odmítl.

Stěžovatelka rovněž požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. V situaci, kdy byla kasační stížnost odmítnuta, se Nejvyšší správní soud tímto návrhem již nezabýval, nehledě na to, že odkladný účinek nastává podáním kasační stížnosti proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany přímo ze zákona – § 32 odst. 5 zákona o azylu.

O náhradě nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem bylo za použití ustanovení § 60 odst. 3 a § 120 s. ř. s. rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

Odměna zástupkyni stěžovatelky JUDr. Drahomíře Janebové Kubisové, advokátce, která byla stěžovatelce ustanovena usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2007,

č. j. 46 Az 24/2007 – 42, byla stanovena za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení a písemné podání soudu ve věci samé spočívající v doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“)]. Za tyto úkony náleží zástupkyni stěžovatelky odměna ve výši 2 x 2100 Kč podle § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu a dále režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Zástupkyně stěžovatelky doložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto podle § 35 odst. 8 s. ř. s. se její odměna zvyšuje o částku odpovídající této dani – o 19 % z částky 4800 Kč, tj. 912 Kč. Zástupkyni stěžovatelky bude vyplacena částka ve výši 5712 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Ačkoli si ustanovená zástupkyně účtovala též odměnu za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, zdejší soud jí odměnu za tento úkon nepřiznal, neboť – jak již bylo řečeno výše – odkladný účinek je s kasační stížností ve věcech mezinárodní ochrany spojen *ex lege*. Za takové situace se pak ze strany advokáta jedná o úkon zcela bezúčelný, který nenaplnuje poslání právní služby advokáta, jak jej má na mysli advokátní tarif.

Závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že k ustanovení opatrovníka krajským soudem pro řízení o kasační stížnosti nepřihlížel, neboť za situace, kdy stěžovatelka byla zastoupena pravomocně ustanovenou advokátkou, jež na výzvy soudu reagovala a stěžovatelku řádně zastupovala, pro ně nebylo důvodu. Stěžovatelka tak byla schopna se skrze ustanovenou advokátku řízení řádně účastnit a řádně vykonávat práva a povinnosti, které přísluší účastníkovi řízení. Ustanovení opatrovníka by bylo nepochybně třeba, kdyby stěžovatelka, jejíž aktuální místo pobytu se krajskému soudu nepodařilo zjistit, nebyla v řízení řádně zastoupena svým zmocněncem nebo ustanoveným advokátem (např. kdyby bez ustanovení opatrovníka nemohlo pro překážky doručení nabýt usnesení o ustanovení advokáta právní moci).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. srpna 2008

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu